

HÉTFOI NAPLÓ

Megjelenik minden hétfőn reggel. Előfizetési díj: egy évre 10000 K, félre 5000 K. Jugoszláviában: egy példány ára 4 dinár

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII. Rákóczi út 3. szám
Telefon: József 8-95
Vasárnap este József 62-35 és 71-15

Kormánybuktatás

A nemzetgyűlés utolsó ülésén ez történt:

A fajvédők névszerinti szavazást akartak kérni az építési javaslatnál, mert állítólag ígéretet kaptak az egységes párt kisgazda-tagjaitól, hogy ebben az esetben tartózkodni fognak a szavazástól. Már pedig a fajvédők úgy látták, hogy ha a kisgazdák nem szavaznak, akkor az ellenzék többségben van és megbuktathatja a kormányt. Megindultak hát — postillionok utján — a tárgyalások az ellenzéki pártokkal és már-már úgy látszott: sikerülni fog a fajvédők terve, mikor Vázsonyi Vilmos és Rassay Károly közbevetették magukat és megakadályozták a terv kivitelét.

A fajvédők reményességének nagyozó transzparense tehát hamar kihunytt és Gömbös Gyula, a fajvédők vezére szombati vezéréikébe félre nem érthető szemrehányást is tesz ezért a liberális ellenzéki vezéréknek, üzenvén nekik, hogy vagy legyenek ellenzék vagy pedig mondják meg nyíltan, hogy a kormányt támogatják.

Hát mi elhisszük, hogy Gömbösék így látják a dolgot, elhisszük azt is, hogy a hoppon maradás némileg kellemetlen volt számukra. De szabadon emlékeztetünk Gömbös Gyulát két olyan politikai elvre, amelyet nem is olyan régen még ő is magának vallott, sőt erőteljesen hirdetett.

A part pour l'art ellenzékieskedés, amely nem nézi, miről van szó, hová vezethet a dolog, hanem egy célja van csupán: kormányt bukítani, nem egyeztethető össze komoly emberek politikai lelkiismeretével, nem egyeztethető össze megfontolt emberek felelősségérzetével és katasztrófába kergetheti az országot.

Az igazság igazság marad, akárhát hirdeti is. Ha Bethlen István azt mondja, hogy kétszer kettő = négy, akkor ellenzéki oldalon sem lehet a neveltségű válság veszélye nélkül csak azért is ítélet mondani.

A liberális ellenzék — miként Gömbös megállapítja — valóban hevesebb ellenzék a fajvédőknek, mint a kormányynak. Hiszen a kormányynak is főleg a fajvédők miatt lett ellenzékévé. Azáltal, hogy néha ur állt a jobboldalról a baloldalra, még nem törölhető ki a közelmúlt magyar történelem lapjairól a választások krónikáit, a numerus clausus, a börtüntelést, az atrocitásokat, lapok betiltását... Kár volna folytatni a felsorolást.

Az ország közvéleménye, amelyet a fajvédő párt maga mögött hisztudja, ki volt apja, anyja, bábája a fajvédőknek és eseményeknek és egyszerűen classé croiséval nem is lehet elfelejtetni vele. Az ország közvéleménye talán nem osztja a fajvédőknek azt a nézetét, hogy három évvel ezelőtti irt cikkeikért, rögtönül újságírók munkájáért ma

kell néhány száz ember szájából ki-venni a falatot a sacra concurrenzia dicső nevében, de érzi, hogy a pártkötelek levetésével még nem hányhatja le magáról valaki telje-

sen és tökéletesen a felelősséget a olyan cselekedetekért, amelyeket maga követett el.

A liberális ellenzék tehát nem hajlandó trambulinnak odatartani

a hátát és az ország polgársága meg is követeli tőle, hogy ne tartsa. Majd ha mások akarnak elugrani róla...

A magyar kölcsönnek nincs akadálya a kisanthant részéről

Róma, augusztus 26.

Benes Edének, a csehszlovák külügyminiszternek római útját élénk várakozás előzi meg olasz politikai körökben. Benes dr. utjának főcélja és hivatalos programja egy csehszlovák-olasz kereskedelmi szerződés előkészítése, de egészen bizonyos, hogy

Benes megbeszéléseket fog folytatni Mussolinival a magyar kölcsön ügyében.

Beavatott politikai körök véleménye szerint Benes ezeken a tárgyalásokon a kisanthant hivatalos megbízottjaként fog szerepelni és hirszerint arra az álláspontra helyezkedik, hogy

a kölcsönnek a kisanthant részéről nincsen akadálya,

csak azt a feltételt köli ki, hogy a pénzt megfelelő cölökre fordítsák.

Mint hogy Olaszország álláspontja e kérdésben köztudomásu, az ugyanis, hogy Olaszország kész Magyarország számára, egy az osztrák kölcsönhöz hasonló kölcsön útját egyengetni, a kisanthant szükségét látja az olasz kormány fejelevel folytatandó előzetes tanácskozásnak.

Vázsonyi Vilmos Wolffék választási módszeréről

Az ellenzék ismét teljesíteni fogja kötelességét

E héten a községi választói névjegyzékből ismét kihagytak ötvennyolcezer választót. A választók tömegel ellen elkövetett legújabb sérelem ügyében felkerestük Vázsonyi Vilmos ny. igazságügyminisztert, aki a következőket mondotta a *Hétfoi Napló* munkatársának:

— Olvasom, hogy ismét ötvennyolcezer választót hagytak ki a községi választási névjegyzékből. Ez a szám önmagában beszél és vádol. Ez a nagy szám arról beszél, hogy nem hajtották végre a belügyminiszter rendeletét. Mi már előre láttuk, mi már idejében kifetjettük, hogy ugyanattól a központi választmánytól, amely a hibás névjegyzékeket készítette, nem várhatjuk a hibák gyökereit

orvoslását. Ennek dacára teljesítettük kötelességünket és minden kihagyott polgár érdekében reklámláttunk.

— Ha a városi házi többség azt az álláspontot vallja, hogy még így is sok a választó, ez fölülte jellemző arra a demokráciára néve, amelyet ők hangoztatnak. A választók tízezerét és tízezerét hagyták ki, akik Magyarországon születtek és állandó budapesti lakosok. Azon cím alatt hagyták ki őket, hogy románok, jugoszlávok vagy csehszlovákok. A városi házi többség számára nemcsak a választó sok, hanem sok nekik a magyar is, olyannyira, hogy elajándékoznak belőle. Keserü éle a Wolff uré, aki azt mondja, hogy

holtak nevében is adtak be reklámciókat. A válaszon, fájdalom, nem éle, hanem keserü valóság, hogy ők viszont éltek választójogilag halottakká teltek és tömegesen választójogilag lemesárolták. Arról nem is szölok, hogy a választók ezreit elköltöztetik Budapestről, persze nem kellett értük költözöködi költséget viselni, mert egészében most is Budapestben laknak. Így nem tudom, hogy a választójog szempontjából például én magam továbbra is halott vagyok-e, mert az összeírás szerint, mint az összeírás megválasztott listavezetője elköltöztem Budapestről.

— Tudunk, ismétlem, hogy a reklámció munkája meddő lesz. Tudjuk ezt most is, ennek dacára újra teljesíteni fogjuk kötelességünket, és mindazoknak a választópolgároknak a jogait, akiktől a választói jog niolag megtagadta, védelmünkbe vesszük. De a polgárságnak önmagának is részen kell lennie, nem szabad a köznyelvi álláspontjára helyezkednie, nézze meg mindenki a közszemlőre kitétt határozatokat és működők közre ütemozza is választói jogának megőrsésében.

Vasárnapi magánforgalom

tekintettel arra, hogy a bankok zárva voltak a tekintélyesebb tőzsedebizományosok is tartózkodtak az üzletkötéstől, igen kis forgalom volt. de tendenciájában kitartott a szilárd irányzat mellett. A hagulat erősen bizakodó, mert már a szombati magánforgalomban is erős áruhiány volt érezhető. Még igen magas árfolyamok sem tudtak árut a piacra eszalogni. Bécs igen nagy érdeklődést tanúsít az arbitrázs értéke iránt s az egész vonalon csak pénzkiáltással találkozhatunk. A favirozált értékek után hihetetlen hajszá folyik, de így is kevés kötésről számolhatunk be. A vasárnapi magánforgalom taxációs kurzusai közül a következőket emeljük ki: Magyar Hitel 840.000, Osztrák Hitel 240.000, Hazai Takaréki 10 millió, Egyesült Fővárosi 330.000, Magy. Ált. Tak. 220.000, Angol-Magyar 150.000, Olasz Bank 83.000, Lloyd Bank 48.000, Salgó 830.000, Köszén 3 millió, Hofherr 240—250.000, Acél 450.000, Rima 220.000, Auer 400.000, Östermeltő 490.000, Izzó 700.000, Georgia 1.600.000, Mezőhegyesi Cukor 500.000, Lichtig 30.000, Ganz-Danubius 26 millió, Schlick 200.000, MFTF 520.000, Államvasút 650.000, Dél Vasút 160.000, Fornyó 70.000, Ofa 800.000, Mérileg 110.000, Spodium 485.000, Amerikai-Magyar Bank 76.000, Böhm Hordó 6800, Just Izzó 15—17.000, Ocean 650.000, Egész 55—58.000.

A belga válasz

Visszaautasítják az angol kifogásokat

— A *Hétfoi Napló* tudósítójától —
Brüsszel, aug. 25.
A belga válasz az angol jegyzékro ma nyújtották át a *Quoi l'Orsava*. A válasz három részből áll. Az első részben Belgium visszautasítja Angliának a belga elsőbbségi jog elleni kifogását, a második rész leszögezi a francin állásponttal egyetértőleg a Ruhr-akció jogszerezését. A harmadik rész annak a roménynek ad kifejezést, hogy a szövetségesek között közvelede tanács-lások fognak megtudni!

Elmebeteg a Tompa-utcai rablótámadó

Rögeszmé volt a rovargyűjtés — A Hétfői Napló tudósítójától —

Megirták a lapok, hogy pénteken délután négy órakor Ritt József 23 éves, zsisimivéses bajonettel megtámadta a Tompa uca 14. számú üzletben Szaubermann Gizellát, több szárazt ejtett rajta, majd a pénztárfiókot kirántotta és a pénzzel menekülni kezdett. Szaubermann Gizella sikoltására a járókelők üldözbe vették a merénylőt, aki az Angyal uca irányába menekült. Major Lajos huszvéves iparos a Tüzoltó uca sarkán toppant Ritt elé, aki véres bajonettjével teljes erővel a fiatalember felé szúrta. Az iparosnak sikerült a merénylő csukóját lekaphatni, a bajonett végighasított a dajyer Lajos ruháját, de szerencsére nem sebesítette meg. A közönség segítségével a bátor legény ármatlantná tette a dühöngőt és átadta az elősiető rendőrnek.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy Ritt József minden vasizényes szerint közveszélyes elmebeteg. Egész családja terheit látja a gyronyósi elmeorvonyintézetben van, nővére születése óta éna. Nagy Dénes detektívfelelőseivel csoportja Ritt lakásán házatást tartott és ott olyan dolgokat állapított meg, melyek mindenen megerősítik azt a feltevést, hogy Ritt József nem beszámítható. Rengeteg sok bogarat, legyet, gulyót és békát találtak, melyeket Ritt gyűjtött össze. A szerencsétlen vasizényes láthatóan valahol egy rovargyűjteményt és azóta rögeszmévé vált a rovargyűjtés. Az állatot azonban nem ölte meg, hanem Nevenen gomostűre szúrta és napokig ott állt mellette és keservesen irt a felszárt állat kinos haldívetőjébe felett. Többször volt már munkában is, de néhány napi rendszeres munka után egyszerűen elmaradt a műhelyből, anélkül, hogy ennek valami okát tudta volna adni. Még a megszolgált bérért is elfelejt elmenni.

Ritt Józsefet a rendőrség vasárnap délelőtt átadta az ügyészségnek. Szaubermann Gizella még mindig a kórházban fekszik. Állapota változatlanul súlyos.

A fajvédők tárgyalásai a kiscgazdákkal

Mozgalmas parlamenti hét következik — Az ellenzék mozgalmi a választói névjegyzék miatt

A fajvédők kormánybuktató törekvésével héten nem koronázta siker, mert a kiscgazdák, akiknek támogatására számítottak, nem tartózkodtak a szavazásról és így a kormányuk, ha nem is erős, de elég jelentékeny többsége volt. Ertesüléseink szerint azonban ezen a héten már nehezebb lesz a Bethlen-kabinet sorsa, mert a fajvédőkkel egyesült keresztény ellenzékiek

minden körülmények között ragaszkodnak a földbirtokreformnovellához és a földbirtokreformnovellához és ebben a kérdésben a kiscgazdák egy része is támogatja őket.

Már ezen a héten a folyosón tárgyalások folytak arról a témáról, de mivel nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter nem tartózkodott Budapesten, úgy állapított meg, hogy beutadják a megérkezését és csak aztán folytatják a megbeszéléseket. Az egyesült keresztény ellenzék azonban addig sem marad tétlen, hanem a tisztviselői kérdésnél nagy obstrukcióra készül, amelyben számítanak a pártok kivételével és a szociáldemokraták támogatására. A liberális ellenzék néhány tagja azonban, értesüléseink szerint, távol tartja magát ettől a mozgalomtól, mert nem hajlandó a kormányt a fajvédők szá-

mára megbuktatni.

Ugyanakkor más oknál fogva az ellenzék balszárnya is akcióba lép a kormány és különösen Bakonyi Iván belügyminiszter ellen és pedig azért, mert az választói névjegyzékekből újabb kihagyások, 50 ezer szavazót. A miniszterelnök annakidején megállapodott az ellenzékkel, hogy ezt a kérdést a legközelebbi házassági el, de mindaddig döntő lépés még nem történt. Illetőleg információk szerint az ellenzék a nagyfontosságú ügyet nem látja megnyugtató kezében a központi választásményről, amely álláspontjában a múlt heti események csak megerősítik.

Informátorunk erre vonatkozólag azt mondotta, hogy mielőtt a választói névjegyzék újabb bonyodalmait az ellenzék a nemzetségi plénuma elől vinné, érkezik meg a miniszterelnök helyettesével, Daruváry Gézával. Az egyrészt pirt keddi értekezletre elé nagy érdeklődéssel tekintenek kormány-párti körökben, mert a szürke napirend keretein kívül a kiscgazdák ezen az értekezleten fogják a nyári szinatra vonatkozó álláspontjukat kifejezni, ami egyáltalán is jelenti, hogy a földbirtokreformnovellát még szintén előtt napirendre kell-e tűzni, igen vagy sem. Ebben a kérdésben a döntő szó nagyatádi Szabó Istváné lesz.

madójába. Trap most megfordult és az éles szerszámmal Lancingot fejbeütötte, majd elfutott. Trap úgy adta elő az esetet, hogy nagy nyomorban van és ezért húsz-ezer koronát akart kölcsönkérni Lancingtól, aki azonban pénz helyett úgy kilökte az uccára, hogy szinte gurult a földön. A barátságatlan fogadtatás miatt, háborodott úgy fől, hogy a földön kezeiigébe eső hatalmas kődarabot felragadta és azzal bosszulta meg a sérelmet.

Az epileptikus tolvaj

Kormányozható rohamokkal vezetői rendszóreszen félre a rendőrséget

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Miklósnak hívják. Huszvéves. A Fenecváros szülötte. Selyeminget, selyemharisnyát, monokli hord. A legveszedelmesebb vaginok (vagán) — tolvaj, betörő, csirkefogó) egyike.

Előzém ezt a legényt, ahogy az asztalnál szemben ül velem egy lebuji kocsmában. Milyen sokra vihetté a tehetségével, veszeleített intelligenciájával, ha sorsa és vére nem a bün útjára tereltek volna. Így csak tolvaj-fenomen lett. Évek óta lopás a mestersége és eddig még büntetlen életéit. Hogy ez miként lehetséges, azt a második liter-nagy böbeszediséggel magyarázta meg:

— Csak érteni kell a dolgot. Minden-kinek tudni kell azt, hogy mire képes és azt kell csinálnia. Semmivel sem többet. Aki nem vállalkozik nagyobb munkára, mint amit biztosan meg tud csinálni, annak sohasem lesz baja. Aki meg tudja csinálni, annak sohasem lesz baja. Aki nem tud betörő lenni, az az skarion mindenáron betörni. Az elégedjen meg azval, hogy kocsikról csomagokat lop. Aki gyáva ahoz, hogy zsebtolvaj legyen, az az erkölcslőn a villamoson, hanem menjen a vásárcsarnokba a Mária néntől gyümölcsöt lopni. — Látja, nekem mindent szabad. En mindent eshálhatok, mégsem lesz bajom. Ha „kiüt a tűz” (észrevessék), abban a pillanatban már össze is eszem. Epileptikus vagyok és akkor kapok rohamot, mikor én akarom. Így habzik a szájam, hogy a borbély sem tudna kiölni habot verni. — Volt egy esetem. A pasas rögjön észrevette, hogy a tárcáját ellopított, arra sem volt már időm, hogy a társamnak átessziassam, egy kéz nehezdedt a vállamra. Persze abban a minutumban észeregytem. A villamos megállott, óriási ribillit támadt, jött a rendőr. A villamoson véletlenül orvos is utazott, aki rám nézett és rögjön megállapította, hogy epileptikus rohamot kaptam. A közönség részvéte rögjön

Elfogták a Szent bászoló-úti rablót

Azt állítja, hogy csak kölcsönt akart kérni

Szombaton este jelentették a főkapitányság központi ügyeletének, hogy a Szent László új 15. számú telken lévő gyimölésúrus bódében rablójelölkos merénylet történt. Rendőri bizottság szállt ki a helyszínre és ott találta véresen Lancing Jánost és a feleségét, akik elbontták, hogy egy munkáskülső ember be-tért a bódéba, amelyikben Lancingné történetesen egyedül tartózkodott és egy kiló dinnyét kért. Miattal az asszony a dinnyét becsmagolta, az ismeretlen férfi valami éles szerszámmal rátámadt és fején megsebesítette. A sikoltásra előkerült a férj is, akit a támadó szintén megsebesített, majd elmenekült.

A szemlelírásból a rendőrség megállapította, hogy a támadó Trap János fűtő volt, aki a Szent László

úton lakik. Detektivek lesbe álltak a lakás előtt és a hajnali órákban hazafelé igyekvő Trapot elfogták.

Vasárnap délelőtt kezdődtek meg a főkapitányságon a kihallgatások. Lancingék az első ijedségen átesve, most már nyugodtan mondták el a merénylet lefolyását.

Lancingné egyedül volt az üzletben, mikor Trap belépett. Egy kiló dinnyét mért ki neki, amit az ki is fizetett. Néhány perc múlva Trap visszatért és huszer koronát követelt az asszonytól, aki erre két öklével nekiesett a férfinék és egy erőteljes lökessel kidobta a bódéból. A férfi felugrott és valami éles szerszámmal többször feljé sújtott és a fején és mellén el is találta. Sikoltására került elő Lancing János, aki hátulról belerogott felesége tá-

Borhy Péter esete

Írta: LÁSZLÓ ALADÁR

Már régóta hozzászoktam az élet nekivadult fúreságaihoz, bolondos történeteihez és kavargó kaleidoszkop már évek óta nem tud nekem olyan szorgiáti felgörgétni, amely, ha egy pillanattal is csak megállít a megszokott ösvényeken és csodálkozást váltana ki belőlem.

Már nem tudok távoli szájjal bámulni valami megdöbbentő történeten, mert az idő hozzászoktatott a részvétlenséghez, s az élet beszokmányos kezű zsonglóreinek ahhoz a művészetéhez, amelyek napirendre tudnak térni minden esemény felett, ha az nem közvetlenül az ő kis zavaros vizekben redőz nyugtalanítón.

Legutóljára Borhy Péter esetén esodálkoztam. Nem téngr történet, elvágott néhány esztendő fejém fölött, de még ma is hideg táncol a hátamon, ha rá gondolok. Sokszor könyves nosztalgiaival vágyom Székelyváradra, ahol Borhy Péterrel együtt tapostam a kopott kollegiumi termet; Péterrel, akiben barátot és testvért találtam abban az időben, amikor még egészen kuszált fogaimmal voltam a rokonlelkek együvértartozásánál. Nyolc év nagy idő a a székelyvárad kollegiumban, amelynek kupolája rejtelmes ősz éjszakákon valami éregember hűsülésként, szigorú főfejéhez hasonlított. Ezt a nyolc esztendőtlőlőtük vígan, olykor lázas munkában könyv-ármádia között, sokszor szeretőimél, vad játékban a székelyvárad székiskertek alján, néha lauha malomban, de min-

díg együtt szelid megértésben. Borhy Péter a legszebb flu volt a kollegiumban, később a felsőbb osztályokban már bomlottak utána s a Fúteán sötétlő dűntánokon halkan félrehúzódtak a lányos házak függönyeit, ha utja arra vezetett. Almodó szemével mohón leste a szónyák játszi fodrait, szelid fejével kíváncsian pillent a nők után és a nyolcadikban már nem egy kalandja volt a székelyvárad jukker asszonyokkal.

Nagy ölelések, markos kézszorogatások között busuztam tőle, amikor a füledt levoágó vörös kávéház nagyteremben, az érettségi bankett mámorea kerüli utózával a számban a reggeli gyorshoz készültem.

— Irjál sokat, mindenről írjál, — kiáltott. Borhy Péter utánam, amikor a vasut kiscszorgott velem a székelyvárad indóházból. Könnyes szemmel integettem, fogadkoztam, de bizony a főváros bészült irama, halhatóság örömei, bőven eszorgó megpróbáltatásai hamarosan foledtek velem a székelyváradiakat és Borhy Péter is. Olykor ismerősek jöttek és azok mesélték róla. Nagyon szerették a városkában, a leányos mamák, a gazdák és előkelők mind neki szánták szenvedőn babusgatott portékájakat. Ő pedig sokat ivott, duhajos mulatságokban reggelig ropta a esárdást, nagyokt kártyázott és — nagyokt vezetett. Később, mikor székelyváradon jártam, már a traccose-ripszidvánokon, az előkelő szalonokban mindenütt tudták, hogy Borhy Péter elverte az apai részét és az anyai jusból is alig maradt valamikéje. A leányos mamák nekibátorodott reményével néztek most a saóp

Borhyra, mert tudták, hogy a házasságon kívül nincs menekvése a kényelmetlen kátyból. Tolakodón kiálgtatták a lesütött szemű asszony-jelöketek, akik egyelő-egyig fülg képdanzoltak, ha Borhy valahol az Ersek-sárbán vagy a Sindell eukrászokban beléjük botlott. Mikor azután a legelszántában tombolt a harc, Székelyvárad legszebb, legjobb nevű férfijéért, beittott a villám. A tüzes menyők ezutal egy rövid újsághír alakjában hőkentette meg a bámesz embereket. A hír a helyi újság hasábjáról vizyorgott a jámbor kisváros lakóira, akik az újságot, mint tópett zászlót lobogtatták egymás felé a Szentlelek-utca köves járdáján.

— Mit szólesz hozzá, Borhy Péter elveszi a pupos Mariskát... — mondták a férfiek dölben az asszonyoknak.

Jószámsom... — ájduztok a leányos mamák... csak nem örült meg... Talán sohasem viharzott ilyen szeszázó a székelyvárad utcákon, talán sohasem adott házassági olyan sok eszobeszdere okot, pedig ott minden egybekerült élénk kommentárok kísérték. Pün-kösder megtartották az esküvőt. A legszebb férfi és a legesnyább leány... En is ott voltam és láttam a kártyvendő sóhajokat, hallottam a széjas megjegyzéseket. — Ja, — szólt egészen hangosan a kövér Kopeckyné, amikor az új pár kifelé ment a templomból, — ja a mi-lők sokat elitarkamk... Ja, ha mindjárt nyomorék is, csak a Kázmer Zoltán leánya az... — Bizony, bizony, ötvenezert bold prima föld nem kismiska, — acsarkodott Bánó Vince felesége és két perc

mulva elvadozó kedvességgel ölelte át a menyasszonyt, aki valóban csuf volt és széplős szegény, mint valami pettyes elnyűtt ruha.

A fiatalok nászútra mentek, s a székelyváradnak már előre jósogáltak, hogy székelykadtan, külön-külön jönek haza. Csalódtak. A fenajkoraszott híreket megfogadták Borhyék, akik miután visszazárték a külföldi utazásból, esendően minden botrány nélkül élték napjaikat. Legalább is nem szivározt ki semmi a házukból, pedig a kövér Kopeckyné még a eselődjüket is megállította az utcán, hogy valamit megtudjon.

— Nagyon szeretik egymást, — választotta a eselőd, de a kövér asszony csak rázta a fejét. — Maga sem hiszi ezt komolyan, lel-kem, — ellenkezett. — Hova gondol! Egy olyan férfi és az a nő... — A tőke hatalma, — állapították meg az asszonyok a Bánók zsúrján. — Ha szerez valami pénzt, majd elvállik, meg-lásáztok... A következő tavaszon újabb szeszázó súlyosodott a szük kis utcákra. Borhyé, a pupos Mariska, úgy létszik, nem bírta a nagy boldogságot, megbeszédett; ágyának ceet, kidőltöt, kizöködött hetekig. És jöttek a hírek a cesendes házból.

— Itt volt a pesti tanár... Azt mondja, nincs mentés... Borhy Péter egész éjszakán át ott virraszt a beteg mellett.

— Lesz, hogy mikor hal meg... — mondta mindenki.

Nos, Borhykán nem kellett soká lenni a felesége halálát. Szegényke egy délután kinyitotta esontos karját a ta-

A HÉT KÖZGAZDASÁGA

Átmeneti ellanyulás után ismét megszilárdult az értékpia

A tízmillió koronás Pesti Hazai — Mi várható az új tőzsdehéten

A piac egyik legnagyobb eseménye a múlt héten a Pesti Hazai Első Takarékpénztár nagyarányú emelkedése volt. A Pesti Hazai, amely a legutóbbi hivatalos tőzsdénapon 7 millió korona körül állott, a szombati magánforgalomban 9 millió koronáig emelkedett fel. A Pesti Hazai Takarékpénztár rekord-áremelkedése már előre veti árnyékát annak, hogy

az értékpiacon a bank- és takarékpénztári értékek tovább nagyarányú áremelkedésre lehet számítani.

Az az átmeneti ellanyulás tehát, amely a múlt hét végén állott be, nem igényel tartózkodást és a kontremin, amely a pénteki hivatalos tőzsdénapon szemmeláthatólag nagy erőfeszítést tett, hogy blanko eladásiával az értékpiacon a bank- és takarékpénztári értékek lezárítsa, már pénteken, de főképpen szombaton a bank- és takarékpénztári értékek erősen fedezni kezdte magát.

A tőzsdén sok szóbeszéd tárgyát képezte az, hogy mi idézhető elő a múlt hét végi ellanyulást, amikor semmi-féle pozitív indok vagy körülmény nem jászott közre abban, hogy a spekuláció szilárd véleményre lényegében módosuljon. A piac beintései azt hangsúlyozták, hogy

az átmeneti ellanyulásnak első-sorban a nagybankok voltak az okai, amelyek a közönség tökecses-pény részét átadásokra készítették.

Beemlékek arról is, hogy a bankok a lombardfelvételeket akarják megszorítani és ez is hozzájárult volna az értékpiacon beállott kisebb elerényedésekhez. Ezzel szemben a pénzügyminisztérium hivatalos kommunikációiban tiltakoztak a lombardfelvételek megszorításának híre ellen és ki-

— Új milliárdos bank alakul Budapesten. A Magyar-Amerikai Bank francia érdeklősége, a bank igazgatóságával egyetértésben új egy-milliárdos pénzintézetet alakít Francia-Magyar Bank címen, melyre azok a tranzakciók készítek az alapítókat, melynél a francia érdeklőségek erősebb kidomborítása válik szükségessé. A bank megalakítása szeptember közepén történik meg, melyen a francia alapítók is részt vesznek. Az egy-milliárdos alapító többségét a Magyar-Amerikai Bank jegyzi le s a részvények is e bank társaságában maradnak, úgyhogy minden Magyar-Amerikai Bank részvényes egyben a Francia-Magyar Bank részvényes is lesz. Az alapítóké 40.000 db. 25.000 koronás címletre osztik s már eddig is többszörösen tulajdonosok. Az új pénzintézet Budapesten a Magyar-Amerikai Bank berlini terén épülő székházában nyer elhelyezést. Párizsban a Rue Seriben bérelt helyiséget.

A Gazdabank és a Viteola. A Gazdabanknak még mindig nincs helyisége. Több irányban folytat tárgyalásokat, de végleges megállapodást még nem sikerült létrehozni. A Gazdabank különben nagy tranzakciók előtt áll. Elhatározta, hogy a bank eddigi 1 milliárdos alapítókéjét 3 milliárdra emeli fel. Azonkívül a közeli napokban érdeklődésbe lép a Részvénytársaság, mely e hó 21-én tartotta közeli Szilárdy Miklós elnöklété mellett alapítófelfelölés közgyűlést. A Viteola 25 millióról 100 millióra, majd 100 millióról 200

jelentették, hogy a Tőbe intézetek mind-egyike a lombardok terén egyéni eljárást folytat és semmi ok sem forog fenn arra, hogy az eddigi lombard-felvételek megváltozzanak. Másrészt azonban kétségtelen az a tény, hogy a bankok tényleg pénteken a nagy eladók sorában voltak, hogy miért, az az ő titkuk.

Pénteken délután azonban, amikor híre jött Böcsöböl annak, hogy a bécsi piacon erősen keresik a magyar értéket, főleg a Magyar Hitelt és a budapesti piacokon jegyzett arbitrage-papírokat, hírtelen megfordult az irányzat és a bankok is a vevők sorába léptek.

A tőzsdé közönsége a jövő héten megkezdődő periódusban további szilárdításra számít. Elsősorban a bankértékek további fejlődését várja, köztük főleg a Magyar Hitelt, amely tőzsdén benfele-tések szerint az értékpiacon legújabb egy-milliós papírja lesz. A többi bankértékben is további erős hozsra számítanak, mert

a bankok most sorozatos tökeemelés előtt állnak.

amikor értéklükben lesz az, hogy az új papírok átvételi árfolyama minél magasabb legyen, vagyis a régi papírok kurzusának további emelkedést kell mutatnia.

Az ipari piacon is egy egész sorog érték további hásszmozgalmára számítanak, így elsősorban a még mindig elmaradt ipari középértékek ármozgalmára.

A pénzpiacon a helyzet nem változott. A heti pénz bőségesen kínálják 3 és 4% között augusztus 27-iki kaszára, míg a szeptember 5-iki fizetési napra a hetipénzkamatláb állandóan 12-14% között mozog.

millió koronára emelte alapítókéjét. Egy régi részvényre egy újat ad 7500 koronáért. Az alapítókeemelésből fennmaradó 10.000 darab részvényt pedig a Gazdabanknak juttat, amellyel egyben a legszorosabb érdeklőséggel létesíti. A Gazdabank viszont szerződésileg kötelezi magát, hogy három évre ingyen helyiséget biztosít a Viteolának és minden szőlő-, gyümölcs-, borszteleket a Viteola közreműködésével bonyolítja le.

A Cseh Iparbank is tőkét emel. A tőzsdén elterjedt hírek szerint a Magyar-Cseh Iparbank 300.000.000 koronás alapítókéjét 400.000.000 koronára emeli fel oly módon, hogy minden régi részvényre egy újat adnak.

Bosel vásárolja a két Hitel-részvényt a pesti piacon. A szombati magánforgalomban fellett az a nagyarányú érdeklődés, amelyre a spekuláció a két Hitel-részvény felé fordult. A piacon élénk szóbeszédre adott alkalmat, hogy a Magyar Hitelen és az Osztrák Hitelen történő vásárlások ezáltal is Boseltől eredtek, aki a piacon mutakozó összes árt fővettte. A helyi spekuláció főleg az Osztrák Hitelen vár a legközelebbi tőzsdéi periódusban nagy áremelkedést, mert az Osztrák Hitel 210.000 koronás árfolyama erősen elmaradt a Magyar Hitel 800.000 koronát meghaladó árfolyama mögött.

A Nemzeti Fa erős áremelkedése. A Nemzeti Fa, amely a piacon eddig meglehetősen elhanyagolt volt, a pénteki lanya há tőzsdénapon kb. 50.000 koronával 320.000 K-ig drágult meg. A Nemzeti Fában a spekuláció további áremelkedést vár, mert a cseh koronában való osztalék ebben az évben a tavalyinál is sokkal nagyobb lesz és ezenfelül a Nemzeti Fa egy nagyobb tranzakciójáról is beszélnek a piacon.

A szálló-részvények. A Hungaria- és Royal-szálló részvényekben a tőzsdén csak elvétve fordult elő kötés. Az utóbbi napokban meglehetősen az ültet ezekben a részvényekben is, főleg a Royal-szálló részvényekben, amely a legutóbbi tőzsdénapon közel száz százalékkal ugrott előre. A tőzsdén elterjedt hírek szerint a Royal-szálló részvényeket egy angol csoport vásárolja össze.

A nemjegyzett papírok piacán ezen a héten is élénk ület volt. A spekuláció főleg a Magyar-Amerikai Bankot keres-te, amely egy hét alatt szenzációs karriert futott be, amennyiben 34.000 koronáról 70.000 korona fölé emelkedett.

A Magyar Általános Takarékpénztár Rt. igazgatósága az 1923 augusztus 31-re egybehívott rendkívüli közgyűlésen javasolni fogja, hogy az alapítóké 350 millióról 700 millió K-ra emeljék fel. A részvényeseknek két régi részvényre egy — már az idei jövedelmekben részeseül — újat ajánlanak fel szeptember 1-7 között 30.000 koronás áron. Azon részvényesek, akik elvételét jogukat ezen idő alatt gyakorolták és a megkívánt nyilatkozatot aláírták, a fizetést a szeptember 15-iki kasszanapon is teljesíthetik. A részvényeseknek fel nem ajánlott részvényeket az igazgatóság lényegesen magasabb áron és hosszabb költséssel tökeérés köüldi bank-szeptember 15-iki közgyűlésen és más új érdeklőségeknél helyezi el. A tökefelemelési tranzakció teljes keresztulvittele után a Magyar Általános takarékpénztár r.-t. saját tőkét kb. 15 milliárd K-ra fogják emelni.

A Belvárosi Takarékpénztár Rt. igazgatósága a szeptember 4-ére egybehívott rendkívüli közgyűlésnek a takarékpénztár 200 millió korona alapítókéjének egy-részt a régi részvényeknek a tartalék-alap terhére történő felbontására, más-részt új részvények kibocsátására által 800 millió koronára való felemelést fogja javasolni.

A Magyar-Német Bank rendkívüli közgyűlésen elhatározta az alapítóké 200 millió koronáról 500 millió koronára való felolomelést. (Alapítóké és tartalék-alap 132 milliórdot tesz ki.) Minden régi részvényre egy új adatik ki 3000 koronás árfolyamon. Az elvételéi jog i. hó 27-től szeptember 1-ig beárolg gyakorolható az intézet főpénztáránál.

A Várnegyel Mezőgazdasági és Iparfejlesztő Részvénytársaság 1923. évi augusztus 11-iki rendes közgyűlésének határozatából az elvételéi jog 4500 árban 1:1 arányban a Magyar Városi Bank és a Magyar Jelzálog Hiteibank-nál gyakorolható.

Széky és Gerő Vasöntöde és Gépgyár Rt. cég alatt fennálló Jóhrid Székely és Gerő cég részvénytársaságának alakult át és részvényesek egy kis hányadát a magánforgalomban értékesíti. A realis árteklék bíró részvények induló árfolyama 5000-3200 koronára.

A Délkeleti Biztosító és Viszontbiztosító Rt., mely tudvalevőleg a Frank-furti általános biztosító Rt. jogutódja, f. hó 22-én tartott közgyűlésen az alapítóké 20 millió koronára emelte fel. Két régi részvényre három újat adnak 3000 koronás árban. A közgyűlés a tökeemelés időpontjának megállapítását az igazgatóságra bízza. A részvény tőzsdéi bevezetése iránt a tőzsdéatancsnál előterjesztés történt, hogy az új részvények már az idei osztalékban részesednek.

A Transorient Bank Rt. közli, hogy részvényfőbbségét legutóbb egy új pénz-csoport vette át, mely a bank 8-án megtartott közgyűlésen 400 millióra emelte fel oly-képpen, hogy ezáltal további 400 millió tartalékot létesített. A új érdeklőségek meglehetősen jelentős ipari vállalatok is annak és élükön állanak gróf Apponyi Géza v. b. t. t., gróf Apponyi Rózsa (elnök), báró Bánffy Zoltán (alelnök), báró Bánffy Dániel, gróf Wilczek Frigyes földbírtokosok, dr. Basinszky Wladimir nyug. bosnyák-hercegovinai tartomány főnökhelyettes dr. Batlajy Dező volt kormánybiztos-főispán, vezérigazgató, dr. Dömötör Mihály nyug. m. kir. belügyminiszter, Fényes Béla uradalmi kormányzó, Szathmáry Thamar volt főispán-kormánybiztos, dr. Yolland Arthur egyetemi tanár.

A Sajókúndi Szent tőzsdéi bevezetése. Legközelebb bevezetik az értéktőzsdére a Sajókúndi Szent részvényeit. A Sajókúndi szánterületét dől részén terül el borsodi nagy medencének, amelyet három többi oldalán régi bányaművek: a Mák sajkospéteri területe, az állami Baross-akna és a szelvény a Mák keszlecsben levő Herbéra bányaművek határolnak. A káknáz-szár vőro szentet egy nyolckilométeres iparvasút, amelyet a vállalat most ké-

szül elektrifikálni, szállítja a vasuti állomásra. Villamosítva lesz egyrészt párhuzamosan a bánya egész üzeme. A vállalat továbbá két új lejtőszakánt épített, amely építkezés hat hónap múlva várható elkészültevel a bánya eddigi napi 22-25 vagon termelésé továbbí húsz vagonnal gyarapodik.

Únló Takarmánygyár Rt., amelynek Kispeszt-Szentlőrincen takarmánygyára, malma, keverő-, vér- és hullafeldolgozógyára és fűsügyára is van, részvényeinek csekély hányadát a tőzsdéi magánforgalomban helyezi el. A vállalat gomb- és műtrégyagyár el. A létesítést határozta el és ezek az új gyárak az ősz folyamán kezdik meg üzemüket. A magánforgalomban a papírok elhelyezését a Feludi Ottó és Társa cég V. Aulich uca 5. bank- és tőzsdébizalmos cég végzi.

Az Atlantika Trust tökeemelése. Az Atlantika Trust Rt. augusztus 22-én elhatározta tökeemelésének elővételéi jog augusztus 27-étől szeptember 1-ig gyakorolható. Minden 5 régi részvény után egy új vehető át darabonként 15.000 K lefizetése ellenében.

AFFINERIA

nemesfémválasztó és feldolgozó intézet r.
VI, Nagydiófa-utca 28, sz.
Arany, ezüst vétele és eladása

Borosfordók

csak és használtak, minden mennyiségben.

Ászokfordók

65-Borosfordók átdolgozva, prima szőlővonal
főlegváról 3000-7000 literig

legolcsóbban beszerezhető

Böhm Kálmán

fordó-gyár rt.
Budapest VI, Szabolcs u. 19
Telefonszáma: 148-12
Távírási cím: Hordósböhm Budapest

Hamisfogal

minden birde-től ártal árt-gabban veszek.
Platinát, aranyt, ezüstöt, nianyit a leg-magásabb napi áron.
Gross Antal
Józset körút huszonhárom, tőlemlémet
Máshoz ne tővedjen!

Fehérbútorok, konyha, előszoba,

baldoszo, csakki alárendeltek, szőlönok, mstracok alalmi árakon Freiler asztalosmesteráról.
VIII, Erdélyi uca 1. szám. Telefon: Józset 23-76

Ruhaszövetek

Kabátvelourok

Perzsautánzok

Ruhabársonyok

Kabátpiüssök

Kabátbélések

Selymek, csipkék

Szalagok, tüllök

Flanellek

Barchettek

Vásznak, siffonok

Zefirek, köpperek

jutányos áron

Klein Antal

dívatáruházában, Király-u. 53

SZÍNHÁZI HÉT

csak ki vel! Kezdi a szenedőval...

— Rendben! Már kezdem is. Hát azt tudja, ugy-e, hogy az egyik nyári mulatónk színpadán elcsúszta föllépett a híres bécsi magyar művésznő, az „isteni” Béby s azt is tudja, ugy-e, hogy vendégjátékának hirtelen vége szakadt. De azt már nem tudja, hogy miért? Hát lássa, ez mondom én el magának most. Bébyke ugyanis nem szívesen tartja be a szerző utasításait és a színpadon is a saját feje után megy, ami a partnert, aki ezúttal a Városi Színház tagja volt, erősen zavarta a játékban. A kritikus estén Béby újból módáni kezdett, mire partnere csendesen rászólt a színpadon. A művésznő erre szörnyen megsértődött és félhangosan rászólt partnerére:

„Engem ne taníts, te ripacs!”
 — Az illami színház művésze elképedt e nem várt és szokatlan inzultusra, de lelkiismeretesen lejtá szotta a darabot s csak akkor ment az ügyet elintézni, amikor a függöny legördült, azaz csak ment volna, mert a temperamentumos művésznő megelőzte s az arra való hitvallással, hogy ő híres bécsi primadonna és neki nem „imponál” az illami színész, úgy megdorgálta partnerét, hogy az szegény csak annyit tudott rebegni, hogy kissaszóval maga boldog lehet, hogy velem járshat. Béby erre replikázott s már majdnem verekedésre került a sor, amikor megjelent a gróf, karon fogva a művészetében megsértett színésznőt és az áldéködök sorfala között kivette őt a nyári helyiség árnyas kertjéből. Másnap este Béby nem jelent meg. Erte küldtek hát, de a futárnal azt üzenté vissza, hogy amíg partnerét ki nem cserélik, nem lép fel. A kis színpad azonban nem tudta meg, a művésznőt egész egyszerűen „levette a műsorról” s most őt a főrendező, Végő Géza pótolja, aki gyorsrajzolóknak csapott fel.

— Végre azt is szeretném tudni, ki lesz a Belvárosi Színház végleges igazgatója.

— Ezt én is szeretném tudni, de elhítem nekem, hogy csak szeretném... Többen vannak kombinációba véve. A két állandó jelölt: Tarnay és Baróti mellett legújában bukkant fel egy volt vidéki színigazgató is. Azonkívül biztos tudomásom van arról, hogy az Unió vezetősége felkínálta ezt a tisztséget Törzsenk is, a nagyszerű művész azonban nemet mondott s maradt a Renaissance-nál, ahol néhány nappal ezelőtt különös dolog történt. Csontos Gyula délután jelent meg igazgatójához és bejelentette, hogy a Végállományban nem járshatnak, mert beteg. Nosza lett nagy jótudás, a színház alvezérei szaladtak jobbra-balra „villamosvezetőt” keresni a Végállomáshoz. Hosszas keresés után találtak is egyet, Kispestben, a kispesti színház egyik Miklóssyját (mert van vagy hat). Szegény jó Miklóssy oda lett az örömtől, amikor meghallotta, hogy Pesten játszhatik, gálába vágta magát és hatszáz koronáért bevillamosított reményeinek sinterére. Ott azonban nagy csalódás érte, mert Csontos kijelentette, hogy mégis eljásza szerepét és így a hat Miklóssy közül az egyik szomorúan visszabandukolt Kispestre.

— Érdekes. Mondja, Faragó Ödön, a volt kassza direktor, mit csinál most?

— Kassán van, ahol a diszlektikárád adja el, éppen. Két várostól is kapott meghívást igazgatásra, de egyelőre egyiket sem fogadja el. Pi-henni akar.

— Mit csinál, Biller Irén?

— Lakást keres. Már majdnem kapott egyet Budán, a Fő-úton, az utolsó percben azonban viták támadtak a háziúrral. Szóval Biller Irénnek nincs lakása. Legutóbb Komlós Vilmos, a színház komikusja jelentette be neki, hogy tud egy üres lakást.

— A Dunaparton van — mesélte Komlós — háromszobás, napyszerű Komfort, elegáns, széles, csúszás. A házber pedig egy évre összesen ötven ezer korona.

Biller Irén nem tudta hova legyen a boldogságtól. Szinte ájultan az örömtől faggatta Komlóst:

— Nos és hol az a lakás? A címet kérem...

— Pakson!

Azonkívül Kompóthy Gyula, a hőszermes is lakást keres. Lehetőleg kétszobás. Nagyon halás lenne annak, aki tud ilyenről és kéri az illetőt, írjon neki a színházhoz.

— Mondja Smoking, min kacagtak a multkor olyan fötven a Kis Komédia kulisszái között?

— No hallja. Hát ott csak a nézőtérben szabad kacagni! De azért elmondok magának mindent. A Kis Komédiában megy egy kacagató bohóság, amiben Simay Ede tűzoltóztét alakít. A kritikus napig jól ment minden, egyszer azonban egy új, fiatal ügyeletes tűzoltót kapott a színház. Simay most is annak rendje és módja szerint lemegy a színpadra, egyszerre odakünn a színpadok mögött nagy szaladozást, sürgős-forgást lát az ügyelő szemé: „Mi történt, csak nincs tűz?...” Ijedzik az ügyelő s csak hosszas kutatás után tudja meg, mi történt. Amikor az ujdonsült tűzoltó meglátta Simayt tűzoltólistái uniformisában, mint a költő mondja, valóságos hővé vált és nagy sebességgel összetrombitálta a színházban található összes tűzoltókat, hogy nézzék már a tiszt urat, valami nagy dolog történt, mert a a színpadon van. Mikor azután kiderült az igazság, olyan hardy kacagás támadt, hogy még az előadás is megakadt, csak a szegény fiatal tűzoltó állott pironkodva az ügyelőt pult mögött.

— Házaság... valós?...

— Van bőven. A Városi Színház kiváló operacéhesnöje férjhez ment egy biztosító társaság vezéréhez és férje kedvéért áttért a zsidó vallásra. Az Unió táncos lábú szubrettje, aki csak nemrég tért vissza párizsi útjáról, hűséges kísérőjével szakított. Ide tartozik még az is, hogy a kis Mihályi Vilcsi felvette a szalmaegység szomorú fátlyát, mert férje a híres Orih Gyuri Bécsben rugja a gölokat.

— Hát Latabár miért jár olyan buszon utcahosszat?

— Szegény Lattyól nagy szerencsétlenség történt. Csinálatlanul egy gyönyörű szürke ruhát, ami magában véve még nem lett volna baj, de berakta szépen szekrényébe s a szekrényt nyitva hagyta. Tegnap aztán megjelent a lakásban egy idegen úr és elmondta, hogy az adott miatt jött foglalni. Latty szobalánya szörnyen megijedt, de bizony nem volt annyi pénze, hogy Latty tiszteletadás adódhatrálekül kifizesse. Az idegen úr, aki, mondanom sem kell, végrehajtó volt, erre magához vette a vadonatúj ruhát és a hivatalos irások hátrahagyásával szép csendesen eltávozott. Szegény Latty,

amikor reggeltől hazatért, gyönyörű szürke ruhájának már csak hullt helyét találta.

Illatos levélkék

Irta: Kompóthy Gyula

Kedves Szerkesztő Ur! Azt kérdezi tőlem, hogy mi bonvivantok kapunk-e sok szerelmes levelet? Erre bizony nehezebb választ megadni. Nem tudom, hogy a többi kollégáim is úgy vannak-e, mint én! En bizony nagyon sok, szép, kedves, szerelmes levelet kapok, rösszasi-tilt, lilát, fehéret, illatosat és kevésbé illatosat.

Szerelmeset, amelyek tele van tüsszel és hóvél és kevésbé szerelmeset, amit a fiatal leányok írnak, akik a színpad hőisében látják a mesebeli lovagjukat, akik csak ábrándokról és álmodról írnak a leveleikben. Ezek a legkedvesebbek, mert eszembe jut az én diákkorom, amikor én is szerelmes voltam a színpad szép szőke hősnőjébe.

A legnagyobb örömem egy-egy ilyen szerelmes levelet olvasgatni. Isteneim, oly sok gyönyörű emlék, könnyes álmom viharzik fel ilyenkor az ember szívében. Mert jó szerelmesnek lenni, fiatalnak lenni, ábrándozni, álmodozni s estéknként az ó kapujuk előtt megállni s tervekkel szólni. Oly sok minden szép volt, ami minden elmúlt. Olvasom ezeket a leveleket s közben elgondolom, hogy milyen szép álmot szöhet egy ilyen kisleány egy gyönyörű, illatos fehér leányosba mélylén.

RÖVID HIREK

KULINYI ERNŐ
 és Nagypál Béla, a Blaha Lujza színház karmestere operettet írnak. A „KÖVESSY-ASZTALTÁRSASÁG”, amely tudvaleg egy nyugdíjas művészek felszolgálására alakult, újból megkezdte működését a New-York kávéházban.

RADÓ SÁNDOR
 egy kassai bárban vendégszerepel harminec napot át. Készítés esoh koronát kap estéknél.

FEDÁK SÁRI
 Pompadurébeli ruhái huszonegy millió koronába kerültek.

• A Vigaszínház jövő hetét a legutóbbi nagy sikerek töltik be. Váltakozva kerülnek színpadra a *Zsivány*, az *Ur szőkeje* és a *Négy trakt*. Az előadások 3 óraor kezdődnek.

• A „Váldóperes hölgy” 75-ik előadása. Vajda Ernő nagyszerű vígjátéka, amely jövő hétfőn és csütörtökön színpadra kerül a Magyar Színházban, csütörtökön 75-ik előadásához ér. Kedden, pénteken és vasárnap Bethly László mulatságos vígjátéka „Kovácsné” kerül ismétlésre, szerdán és szombaton pedig Schiller nagyhatású tragédiáját, „Az orléansú szűz” adják Darvas Lillával a címszerepben. Vasárnap, szeptember 2-án Rákosi Szidi felléptével lesz az első délutáni előadás, amelyen Földes Imre kitűnő vígjátékát „A lányom hozománya 500 millió” című adják 3 óraor mérsékelt helyárrakkal.

• A Belvárosi Színház műsora. Jövő hétfőn és csütörtökön a „Kékszakáll” nyolcadik felvonás „kerül színpadra a Belvárosi Színházban, kedden, pénteken és vasárnap este Rákosi Szidi vendégléptével Móricz Zsigmond nagyszerű vígjátéka a „Sári bíró”, szerdán és szombaton Lenormand drámája, „Névtelensek” Somlyayval és Titkos Ilonával a vezető szerepekben. Vasárnap délután Szentes Béla vígjátéka, „A buta ember” van műsoron 3 óraor mérsékelt helyárrakkal.

• A három arafia hete lesz a *Fővárosi Operettársulat* jövő hete is. A táblás házak szakadatlan sorával halad Lohár páratlan sikerű revüoperettje a századik előadás jubileuma felé. Jövő vasárnap megtartják a szezon első délutáni előadását Színrekerül a *Marinka*, a táncos művészek helyárrakkal.

• A Király Színház jövő hete is Lohár daljátékának „A sárka kabát” előadásának jegyében folyik le. Vasárnap délután az ídel évad első délutáni előadása lesz, színpadra kerül Bakonyi-Kacsóh „János vitéz” című darabja, 3 óraor mérsékelt helyárrakkal.

• „Szépasszony kocsisa” minden este. A Blaha Lujza-színház jövő héten minden este megismétli Rajna-Czobor „Szépasszony kocsisa” című nagyszerű operettjét a bemutató kiváló szereplőkkel. Vasárnap délután lesz az első délutáni előadás, színpadra kerül Szilágyi és Táppay nagyszerű romantikus daljátéka, a „Levendula”, 3 óraor mérsékelt helyárrakkal.

• 100-ik előadás az Andrássy-úti Színházban. Az Andrássy-úti Színház egész kivételes sikerű műsora jövő csütörtökön 100-ik előadásához érkezik. Ezeknek Imre „Cirkusz” című nagyszerű drámaletje, Móricz Zsigmond „Hány óra, Zsuzsi!” című pompás parasztyjátéka, a kitűnő zenéjű Reinhardt-operett, a „Pajkos grizettek”, a „Baj van!” című szellemes vígjáték, Zágon István „A moly” című mulatságos tréfája, valamint a nagyhatású magánműködés minden este műsoron vannak a jövő héten is, valamint vasárnap délután 3½ óraor mérsékelt helyárrakkal, az évad első délutáni előadásaként. A jubileári előadásán, ugyisint minden nap Z. Molnár, Tarnay, Maly Géor, Bárony, Pécsi Blanka, Kékény Ilona, Németh Juliska, B. Daibukát Ilona és Komlóssy Ilona egytől-egyig fellépnek.

• Kéthetes operaciklus a Városi Színházban. Az évadvegi operaciklus nagy sikere vezet a *Városi Színház*ot, mikor új évadját ismét operafeladások sorozatával kezdi meg. Szombaton, szeptember elején a megnyitói előadás *Bánk Bán* kerül színpadra. Jegyek már válthatók.

• A trónörökös szenzációs sikere, mely a *Renaissance-Színház*ba állandóan telt házakat vonz, dominál a jövő hét műsora. A rendkívüli hatású és szenzációs hátterű dráma, melynek díszletét igazi látványosságokba bennnek, Simonyi Máriával, Törzs Jenővel, Csontos Gyulával és Sugár Károlyval a főszerepekben, kedden, szerdán és pénteken kerül színpadra. Hétfőn és csütörtökön a *Végállomás*, Szentes Béla kitűnő vígjátéka van műsoron.

• Egész Európát megkacagította Párizsban, Németországban és Angliában számtalanszor került színpadra Félix Gaudera bohózat, melyet „Öngyűsége két férje” címen, Kosztolányi Dezso fordításában mutat be szeptember 1-én szombaton a Renaissance-Színház. Vértel francia bohózat, melyben a szituációkól robbannak ki a rendkívül mulatózó olmségek. Unokahúgának zavaros házassági bonyodalmaiba döntően és ellenállhatatlanul mulatságosan szól bele a néni pompás vígjáték-figurája, melyet Mázsáros Gizzi személyesít. A párizsi aszonny Réth Marianne játssza, a férj I.-et és férj II.-t Berezay és Harsányi. Mulatságos szerepeket játszanak H. Szűcs Nelly és Nagy Margit.

• Jeritza Mária Budapestben végigkacagja a *Sziget Színpad* szenzációs augusztusi műsorát, melynek főponta egy pompás revü „Farao metresze” 7 képből, mely mellett egy vidám bluet a *Főnyeremény* s egy kitűnő bohózat, a *Nevelő úr* szerepel. *Sári Anna*, *Sándor Stefi*, *Dénes Oszkár*, *Gallai Nándor*, *Kőváry Gyula*, *Szentiványi Kálmán* stb. felléptével. Kezdeté 9 óraor, kedvetlen idő esetén fedett helyiség.

• A Kamara Harry Piel műsora a Star nagy monopóliumjének osztatlan sikerét biztosította. Harry Piel példátlan bravúrjai felülmúlják eddigi produkcióit. A programom másik slágere *Viesza a tengeren*, melyben *Weener* és *Asla Milson* megrázó erejű játékkal bizonyítják be, hogy elismert művésznagyságok a film terén. Előadások 10. 11. 12. és 10 óraor.

• A Kert-Mozai műsora óriási sikerű gazdag és változatos. Mintha csak kárpótolni akarná az igazgatóság azokat, akik a villamos költészet nem kimelvé, kitaritanak kedvelt moziójuknál. A *Vessélyes utakon* (Féher memmorszag) című 6 felvonásos filmérem nem hasonlítható össze semmi más film. Művészi és természeti szenzációk tekintetében felülmúlj mindent, amit valaha látni lehetett. Tartalma vidám és nevetéző, majd pedig felhőtlenül izgalmas. Szív. lélek és szom egyaránt fűrdik pazar látványosságban. A *Szélhámosok* című film érdekfeszítő tartalom és kedves, művészi játékos rendezés egyaránt pompás filmművészetek. A *Kis penzár* az amerikai filmprodukció remeke. Bájos és kedves, nevetéző és magkapó. Mindeközben egy gyönyörű amerikai nő játssza a főszerepet és mindkettő az amerikai *Photograph*-gyár műve, 4-4 felvonásból állnak. (1/8, 1/10.)

VASÁRNAPI SPORT

Magyarok nyerték az osztrákuszóabajnokságokat

Bécs, augusztus 26.

— A Hétfői Napló munkatársának telefonjelentése —

A szombat és vasárnap lefolyt osztrák uszóabajnokságoknak mindazon száma, ahol magyar versenyzők indultak, uszók főnyerősen megnyerték. Az NSC teljes gárdájával vett részt a versenyen és a két napos küzdelemben egy a stafétákat, mint az egyéni versenyek első helyezéseit megnyerte. A két napos verseny eredményei a következők:

100 m. gyorsuszó-bajnokság: 1. Gáborffy (NSC) 1 p. 06 mp., 2. Webenau (Graz) 1 p. 11 mp.

100 m. mellúszó-bajnokság: 1. Bartha (III. ker.) 1 p. 23.4 mp., 2. Reich (Wien)

1 p. 28.5 mp., 3. Farkas (BKAC) 1 p. 29.8 mp.

200 m. gyorsuszó-bajnokság: 1. Gáborffy (NSC) 2 p. 24.3 mp., 2. Serény (FTC) 2 p. 49.2 mp., 3. Rödinger (Graz) 2 p. 56.1 mp.

4x100 m. gyorsuszóstaféta-bajnokság: 1. NSC (Baliko, Bartha K., Schlenker, Gáborffy) 4 p. 45 mp., 2. III. ker. TVE 4 p. 55 mp., 3. Grazer AC 5 p. 12 mp.

4x100 m. vegyes staféta-bajnokság: 1. NSC, 2. III. ker. TVE, 5 méterrel nyerve.

400 m. gyorsuszó-bajnokság: 1. Baliko (NSC).

100 m. hátúszó bajnokság: 1. Bartha (NSC) 1 p. 19 mp.

100 m. gyorsuszó-bajnokság: 1. Serény (FTC).

Football

MTK-Vasas 1:0 (1:0)

20.000 főnyi közönség előtt lép a pályára a két jóslottus csapat. Különösen az MTK-t várja izgatottan a publikum, melynek összehállásában csak szenzációk várnak Molnár György beállításával, aki már a korá delután órákban megjelent a klub pályaházaiban, azonban csak mint néző szerepelt a mérkőzésen. A Vasas kezd, a támadást azonban mindjárt az MTK veszi át. A Jenyvel megőrsített csatársor ezekben a jobb támadásokat intéz Nyerges kapu ellen, azonban a Vasas védelem, ha nehezen is, de meghusit minden akadót. Végre a 25. percben már eredményt kecsesít Braun születes letafása, akinek gyönyörű beadását Winkler kapásból, bombaszorú lövéssel lehszállyra a léc fölé lövi. A Vasasok is támadnak, főleg Katszer révén, de a kitűnő formában levő kék-fehér védelem könnyen parozs. A 30. percben Opata ki-tör, az egész Vasas védelmen keresztül vezető akcióját és egyedül állva a kapu előtt, Nyergesbe lövi a labdát. A 38-ik percben Kertész II-öt csunány lörszák, úgy hogy kiviszik a pályáról. Az MTK ügyöngyűlve is fokozza az iramot és Jeny, aki Nyul szöktöt, erős lörséssz fejezi be letafatát. A labda kapufát ér, de a résen álló Sükössi végleg Nyerges kapujába helyezi.

A MTK most már vehemensebben diktálja a támadásokat, a bíró azonban féloldalt jelez.

A második félidő szintén MTK támadással kezdődik, de már a második percben ismét 10 emberrel játszik az MTK, miután Opatát harcéletlenül tette a Vasas védelem. Az MTK továbbra is frontban van és különösen Jeny, Winkler és Braun veszélyeztetik erősen a Vasasok kapuját. A Vasasok már ritkábban adják vissza a látogatásúllit, de Jellinek és Katszer szintén veszélyesek Kropacsok kapujára. A 30. percben Opata helyzet cserél Braunnal és így még veszélyesebb a kék-fehér csatársor. Braun Opatát szökteti, akinek beadását hatalmas lövéssel kapufának rugja. Az MTK most félnyerbe kerül és jóformán kapujához szegzi a Vasasokat. Percenként esnek a veszedelmesebbnél veszedelemesebb lövések, azonban eredményt nem tudnak elérni a kék-fehérek.

Az MTK győzött, de az eredmény egyáltalán nem fejezi ki hűen a játék léptét, mert a kék-fehérek ma jó-lokkal voltak jobbakk ellenfélüknél. Fel-tűnő volt a Vasasok durva játéka. Még kell még említenünk Kics Tivadár he-letetlen bírósokodását és csakis az ő gyengécségen mulott, hogy a mérkőzés eldurvult.

FTC-UTE 2:0 (2:0)

16-18.000 főnyi közönség jelenlétében csapoti össze a két nagy rivális egye-sület, hogy a bajnokságról folyó küz-delemben az egyik legeszebb mérkő-zést egymás között már most elintézzé. Heves támadással indul meg a játék, az újszettek a poros talajon könnyen mozognak s ellenfélüket az első percek-ben valósgággal a kapuhoz szögezik. Az FTC-ben Petáki és Tóth helyén tartalak állott, de ily is rövid küzdelem után kidomborodott a zöld-fehérek félonye, játéka lassan egyrészesé váli és a 10.

perclől kezdve átvette a mérkőzés irányítását. Lékéköb mezonnyjáték után az FTC jobb halfia Fuhrmann ügyesen szökteti Kelemen, aki Eisenhoffer beadásából a 12. percben védhetetlen gólt rugott. A stadion jobhára Újpest és környékéből rekrutálódott közönsége a nem várt gól hatása alatt pillanatilg elcsúszott, de azután hatalmas erővel kezdte saját csapatát biztatni. Az UTE szétfolyó játékokat produkált, emberei bár lelkesen játszóttak, az FTC védelmen csapodó játékok kerékötörést szenvedett. Újpest akkor testi erejére támaszkodott s a Fogl köcérek vezetése mellett egyre jobban oldajnyó játékokat kezdeményeztek. Az FTC stílusos kavatartása a játék sporszerűsét megőrizte ugyan, de ez néhány emberének le-rugósága került. A heves küzdelem eredményeképpen az UTE félonyom és az első félidő végéig uralja a helyzetet. Félonye ellenére is sikerült az FTC-nek a kitűnően bevált Fuhrmann révén Új-pest csatársort keresztülörve a játékok az UTE tétrelére torelni, amelyből Egri továbbításával Kelemen a 23-ik percben a második gólt rugta. A félidő végén az FTC kapuja előtt hosszas kavardós támadt, amelyből Csontos, Amsel mellett a kapu fölé löi.

Félidő után Szidon és Paulusz szép támadást vezet Amsel kapuja ellen, de Hunpler II. bravuroz stoppolásával és szor-lese minden esetben az UTE tétrelére irányítja a játékokat. Szabó helyeken mo-zog, minden veszélyes ellen jelen van s az erős iramot a mérkőzés végeig bírja. A 9. percben Schüffer Peles elő-readását Csontos révén a kapu mellé rugja.

A 22. percben Amsel kirohan Szidon lövészt fogni akarja, a kapu előtt kavardós támadt, amely a 16-os vonalig el-tolódik, ott Amsel a labdára veti magát, de azt a teste alól kirugják és Csontos akadály nélkül kapu felé viszi, lövésze azonban az üres kapu mellett elcsavarodik. A játék az FTC félonyeig végződik.

Amsel nagyszerű formában védett, mellette Fuhrmann és Kelemen részese az FTC győzelmének. A bíróról csak annyit, hogy első bemutatkozása az ősz szezonban nem sikerült.

33 FC-KAC 2:2 (1:0)

Kezdetben némi 33-as félonye után a KAC támadásba megy át, de Zaák és a budai védelem menti a támadásokat. A 48. percben a budai csapat balcsölője, Kopper, egyedül letufja az egész Kis-pest-védelmet és helyezott, szép gólt rug.

A második félidőben a KAC is hívesül a támadásokból részét és már a 6. percben szép kombinációs játék révén ki-gyenyilt. A 33-as ezután fokozza az iramot és a 23. percben sikerül is megsze-rényen újhol a vezetést. Kispest most már csak a kiegyenlítő gólról küzd, ami a 43. percben sikerül is. A budai csapatban Zloch, a KAC-ban Biri érdemel említést szép játékaért.

Zugló-Türekvés 2:0 (1:0)

Megőrdemelten győzött a Zugló a Tü-rekvés legőngyűlt csapata felett. A vas-utasok durván játszóttak, ami ideresse tette a csapatot és Safesik két gólját az első félidő 30. illetve a második félidő 12. percben nem tudta megakadályozni.

III. ker.-VAC 2:1 (1:0)

A 26. percben Skraverek rugja az öb-radnak vezető gólját, amit a második félidő 6. percben Jocke kiegyenlít. A III. ker. Szabó révén szabadrugásból éri el győztes gólját.

II. oszt. bajnoki eredmények

A mai napon megindultak a küzdöl-mek a másodosztályu bajnokságról is, melynek eredményei a következők: TTC-BAK 1:0.

Husos-Föv. TK 4:2 (3:1).

MAC-MAFC 5:0 (2:0).

KAOE-Tostváriség 2:1.

BEAC-NSC 2:1 (0:1).

Ékszerész-Póstás 6:0.

Víziló

Ausztria-Magyarország 2:1 (1:0)

Váratlan és súlyos vereség érte a ma-gyar válogatott víziló csapatot. Az osztrákok ma delután a Bécsben meg-tartott versenyen legyőzték a magyar válogatottakat. Néhány héttel ezelőtt az osztrákok eldöntetlenül győztek Bu-dapesten, ma pedig a verhetetlennek hitt magyar csapatot meghalálára kény-szerítették A magyar csapat így állott fel:

Barla, Rudas-Dr. Gáspár-Keserü II.-Hlacsék-Keserü I.-Wenk.

Atlétika

A Springer-díjat az FTC nyerte

Magasugrás. 1. Orbán (HTVE) 172 cm. 2. Sorf (FTC) 173 cm., 3. Kemenes BEAC 165 cm. (3 induló).

100 méteres síkfutás. 1. Gerő (KAOE) 11.1 mp., 2. Vida (KAOE) 11.3 mp., 3. Bátkay (FTC) 11.4 mp.

Távolság. 1. Somfay (MAC) 6.60 m. (1 induló).

800 méteres síkfutás. 1. Fonyó (MTE) 2 p. 2.7 mp., 2. Zoltány (MAC) 2 p. 5.4 mp., 3. Szabadiis (BSE) 2 p. 5.8 mp.

400 méteres síkfutás. 1. Kurunczy (KAOE) 50.3 mp., 2. Berács (MAC) 53.4 mp., 3. Pallaghy (MAFC) 53.6 mp. (Fő-lényel nyerve).

Súlydobás. 1. Eördög (BEAC) 1381 cm., 2. Vállay (MAC) 1802 cm., 3. Nonn (MAC) 1175 cm. (3 induló).

5000 méteres síkfutás. 1. Némethy (FTC) 16 p. 09.5 mp., 2. Kultárs (MAFC) 16 p. 11.2 mp., 3. Ipolyi (Győr) 16 p. 46 mp.

Diszkoszvetés. 1. Eördög (BEAC) 40.16 m., 2. Somfay (MAC) 36.57 m. (2 induló).

Helyből magasugrás hep. 1. Stiplosák (RAC) 144 cm. (19 cm. előny), 2. Nemes (OTE) 142 cm. (17 cm. előny), 3. Salamon (MAFC) 135 cm.

1500 méteres gyaloglás. 1. Hóra (FTC) 6 p. 40.7 mp., 2. Mladoniczky (FTC) 7 p. 30 mp., 3. Lichter (MTK) 7 p. 34 mp.

110 méteres gátfutás. 1. Berács (MAC) 18.2 mp., 2. Kovács (BTE) 18.3 mp., 3. Orbán (KTVE). (Orbán az utolsó gátfé vetve, felbukott. Berács győzelmé meglepetés).

Hármasugrás hep. 1. László (MTK) 13.59 m., 2. Holly (FTC) 13.44 m., 3. Törpányi (BBTE) 13.10 m.

400+200+200+800 méteres staféta A) csoport. 1. MAC (Somfay, Juhász, Fiki, Berács) 3 p. 36.2 mp. (országos rekord), 2. KAOE (Kurunczy, Gerő M., Gerő F., Vida) 3 p. 45 mp.

400+200+200+800 méteres staféta B) csoport. 1. FTC (Nádas, Ujfaluzezy, Itákai, Némethy) 3 p. 33.8 mp., 2. MTE (Karczag, Róssa, Szarvas, Theisz) 3 p. 54.6 mp., 3. MAFC (Pallaghy I., Pallaghy K., Kalniczky, Kultárs) 3 p. 54.8 mp.

Kerékpár

A sűrűli világbajnoki versenyek Ma tartották meg az országúti keré-kpáros világbajnoki versenyeket a Bn-

sel-Zürich-Basel közti 160 km.-es zsa-lacson, melyen a magyar résztvevők he-lyezetlenül győztek. A befutó a kö-vetkező volt:

1. Ferrario (olasz) 509 p. 23 mp.
2. Eisenberger (svájc).
3. Antessen (svájc).
4. Magnotti (olasz).
5. Sucherd (francia).

Ügetőversenyek

Az augusztusi meeting hatodik napja, amidőn a lóspört kedvelői csak az ügető-pályán eléghették ki szenvedélyüket, rekord-közönséget csalt ki az Erzsébet királyné-úti pályára. A közönség pártfogását a rendezőség azzal hálálta meg, hogy a jegypénztárakat csak 1/3 órákor nyitotta meg s a közönség kénytelen volt a nagy hőgömbben a bejár-atok előtt ácsorogni; ez élénk vissza-letésztést keltett és elégedetlenséget vál-tott ki. Erre a körülményre felhívjuk a versenyintézőség figyelmét, ki a multban tapasztalt intézkedéssel hasonló diszko-nans hangot kiváltó eseményeket gyorsan orvosolt.

A versenyeknek meglehetősen néptelen mezőnyök alakultak s a nyerkő minden futamban a fogadóit lovak közül kerültek ki, csupán a VI. futamban vézett helyezetlenül a favorit Sara.

Részletes eredmények:

I. Nyaralón kétévesek versenye. 1900 m. 1. Varróelány (Tomann), 2. Gierg (Seager), 3. Revanche (Kovács). F. m.: Füss és Irma. Tot.: tét 100:120, II. 100:210, hely 100:100, 100:100.

II. Futam. 2200 m. 1. Zsandr (Kovács), 2. Pali (Zwillinger), 3. Unbekannt (Wedorn). F. m.: Jóság és Jován. Tot.: tét 100:150, II. 100:290, hely 100:130, 100:200.

III. Amatörhajtás. 2200 m. 1. Senki más (lov. Wachtler), 2. Fredo (Wedorn), 3. Therese (Ger. Sennye). F. m.: Bakter. Tot.: tét 100:120, II. 100:570, hely 100:120, 100:250.

IV. Húromévesek versenye. 2000 m. 1. Viktoria Watis (Maszár), 2. Judás (Kallinka), 3. Echo (Cassolini). F. m.: Reell. Tot.: tét 100:120, II. 100:310, hely 100:150, 100:230.

V. Futam. 2200 m. 1. Susi (Maszár), 2. Wachmann (lov. Wachtler), 3. Pazár (Novák). F. m.: Chvil. Tot.: tét 100:150, II. 100:380, hely 100:130, 100:240.

VI. Futam. 2000 m. 1. Nefelejts (Novák), 2. Kárménst (Dóak), 3. Sara (Vorst). F. m.: Valahára, Ferkó és Pat-lette. Tot.: tét 100:270, II. 100:260, hely 100:150, 100:150.

VII. Kettesfogatu verseny. 1. Adoma-Tibor (Ger. Sennye), 2. Riadó-Rudi (Dombrády), 3. Mírbella-Rota (Szal-inehy). F. m.: Our Pearl-Pizikém.

Kladja:

A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

Ne felesse minden pénzt értékpapírba
hasznos legyen azonnal befektethető családi házat vagy telket
mert az ingatlanok az éremelkedés után várható bővöböt a tulajdonosnak Békési Rt.
VII., Almat ter nyolc. Telefon: József 124-38

Ha Ön
házat, telket üzletet
venni vagy eladni akar, ne mulassza el fölkérnesi a

Szállágyi irodát
ahol minden időben találhatja szoren-csöjét, ugy vételnél, mint eladásnál. **Nhelyben** és környékén gyönyörű családi házakat befejtőzhetséggel, mesebéli

forgalmas üzletet
hol gond nélkül tisztességesen meg lehet élni munka után. Fővilágosítást díjtalanul adok
Szállágyi, Rökk Szilárd-utca 23.
Telefón: József 138-30